2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Havlíčkova Borová je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od prvního do devátého ročníku, již několik let vzhledem k nižšímu počtu žáků spojujeme dva ročníky na prvním stupni. Je školou s dlouholetou tradicí, založena byla roku 1888. Kapacita školy je 260 žáků. Umístění školy v centru městyse je dáno historicky, škola tvoří výraznou dominantu městyse. Výuka probíhá převážně ve třídách v každém ročníku.

Od 1. 1. 2003 tvoří školu čtyři součásti: základní škola, mateřské škola (odloučené pracoviště od 1. 9. 2023), školní družina a školní jídelna (pro ZŠ a MŠ – odloučené pracoviště).

Charakteristika žáků

Školu navštěvují především žáci z Havlíčkovy Borové a spádového blízkého okolí (Oudoleň, Jitkov, Slavětín, Peršíkov). Do vzdělávání na naší škole jsou úspěšně začleňováni žáci s cizí státní příslušností, žáci pocházející z dvojjazyčného prostředí, stejně tak jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Základní organizace vzdělávání

Škola byla původně navržena jako centrální škola pro Havlíčkovu Borovou a přilehlé obce s jednou třídou v ročníku. V 70. letech byla ke staré školní budově přistavěna budova nová, funkcionalistická.

Na škole prosazujeme trend menších třídních kolektivů na prvním stupni školy. Případné nutné provozní slučování dvou malých kolektivů do jedné třídy se snažíme volit velmi citlivě a dle kvalifikovaného rozboru všech podmínek. Pro případné slučování některých předmětů (výchov) vycházíme z posouzení aktuálních vstupních podmínek.

Podmínky školy

Školní budova prošla od své původní výstavby rozsáhlými úpravami. Na podzim roku 2018 byla dokončena nejrozsáhlejší a finančně nejnáročnější rekonstrukce školy – výměna oken, zateplení nové budovy, rekuperace.

Škola disponuje multifunkční počítačovou a jazykovou učebnou, kterou je možno využívat na odbornou výuku ICT technologií, na cizí jazyky či všeobecnou výuku. Veškeré třídy a učebny jsou zasíťované, s interaktivními panely a dataprojektory.

Na škole budujeme účelný systém ukládání a využívání moderních odborných pomůcek, pomocí kterých zajišťujeme odbornou výuku dle soudobých požadavků. Najdeme zde moderní pomůcky na fyziku, výukové stavebnice a pomůcky na výuku robotiky a automatizace. Investicí do moderních výukových pomůcek eliminujeme nutnost používání odborných učeben, které jsou v našich podmínkách současně i učebnami kmenovými.

Součástí školní budovy je i školní družina, která ve dvou odděleních zabezpečuje zájmové vzdělávání pro žáky prvních až pátých ročníků. Oddělení školní družiny jsou umístěna v samostatných učebnách.

Podmínky pro realizaci venkovních sportovních aktivit v rámci výuky, či volnočasových pohybových aktivit v ŠD jsou značně ztížené. Tělocvičny v budově školy jsou dvě, jedna malá, druhá větší. Na venkovní činnosti využíváme obecní hřiště. V současné sobě probíhají jednání o budovaní nového sportoviště se zřizovatelem. V budoucnu se uvedený problém zcela vyřeší výstavbou nového sportoviště, kde budou podmínky pro venkovní tělesnou výchovu včetně potřebného zázemí. Zároveň zde budou i optimální podmínky pro venkovní výuku zájmové činnosti (herní, workoutové prvky, ...).

Vybavenost školy pomůckami pro výuku informačních a komunikačních technologií, automatizace a robotiky je na velmi vysoké úrovni a každým rokem se doplňuje o nové trendy. Na škole je průběžně aktualizován fond učebnic.

K trávení volného času uvnitř školy jsou žákům k dispozici relaxační koutky umístěné na chodbách školy.

Na škole jsme vyřešili i podmínky pro vytvoření adekvátního a moderního pracovního prostředí pro pracovníky školy, i když podmínky jsou velmi prostorově omezené.

I přes mnohdy ztížené prostorové podmínky škola nabízí velké množství rozmanitých volnočasových aktivit.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen ředitelkou školy, zástupkyní ředitele statutární a zástupkyní ředitele pro mateřskou školu, pro základní školu, třídními i netřídními učiteli, vychovateli. Mezi pedagogy jsou převážně zkušení učitelé. Kvalifikovanost vyučujících odpovídá 100 %.

Podporu pedagogickému sboru zajišťují asistenti pedagoga.

V rámci Školního poradenského pracoviště působí ve škole výchovný poradce a školního metodik prevence.

Pedagogičtí pracovníci si soustavně zvyšují svou odbornost pomocí kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, různých seminářů atd.

2.3 Dlouhodobé projekty

Pro budoucí prvňáčky pořádáme ve spolupráci s MŠ projekt **v rámci čtenářské gramotnosti nebo přírodních věd**. V průběhu školního roku je pro naše budoucí žáky připraveno několik setkání, která mají dětem pomoci v přechodu z MŠ do ZŠ. Děti se účastní i dalších akcí společně s žáky ZŠ. Na závěr školního roku jsou budoucí prvňáci slavnostně pasováni na školáky.

V rámci čtenářské gramotnosti se účastníme projektů **Rosteme s knihou, Souboj čtenářů, Pasování na čtenáře**.

Žáci 3., 4. ročníků absolvují každý školní rok deset lekcí **Plaveckého výcviku.**

Škola je rovněž zapojena do celostátního projektu **Ovoce a zelenina do škol** a **Mléko do škol**, díky kterým dostávají žáci 1. stupně zdarma čerstvé ovoce, zeleninu a krabičkové mléko.

Na základě dobrovolnosti mohou žáci 7. ročníku absolvovat **lyžařský kurz,** který je doplňován žáky druhého stupně, totéž platí pro žáky prvního stupně (3., 4., 5. ročníky podle zájmu).

Každoročně pořádáme pro žáky (případně i pro rodiče a veřejnost) řadu akcí. V předvánočním období je to **Vánoční besídka**, v předvelikonočním období Velikonoční dílny.

Pro žáky 1. stupně jsou pravidelně pořádány žáky 2. stupně zábavné, sportovní a soutěžní dny.

Každý rok realizujeme aktivity projektu **Zdravá škola,** jelikož jsme zařazeni v síti Zdravých škol.

Na závěr školního roku organizuje 8. ročník slavnostní **Rozloučení se žáky 9. ročníku**.

Pravidelně spolupracujeme také s **Knihovnou a muzeem KHB Havlíčkova Borová, Krajskou knihovnou Havlíčkův Brod**. Zde se žáci hravou formou seznamují s dětskou literaturou a podporují tak svůj pozitivní vztah ke čtení. Na prvním stupni se žáci účastní **přírodovědné soutěže.**

Během školního roku žáci 2. stupně navštěvují pravidelná předplatná divadelních představení ve Východočeském divadle v Pardubicích, koncerty, exkurze a vyjedou na různé výlety. Podporujeme účast žáků v různých sportovních i vědomostních soutěžích.

V rámci vedení žáků k ochraně životního prostředí provádíme na škole třídění odpadů, projekt Recyklohraní, Čistá Vysočina a Den Země.

2.4 Vlastní hodnocení školy - autoevaluace školy

Autoevaluaci vnímáme jako nezbytnou součást koncepční práce školy. Je to nezbytný nástroj pro plánování dalšího rozvoje školy. Poskytuje nám úplnou zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů a zároveň je to účinný autoregulační mechanismus vlastní práce školy. Autoevaluaci vnímáme jako periodický a kolektivní proces analýzy a vyhodnocení dat v předem definovaných oblastech s využitím stanovených metod a technik.

Autoevaluace – Koncepce

Mezi autoevaluací a koncepční činností je velmi úzká obsahová vazba. Základem pro kvalitní a funkční autoevaluaci je jasné, systematické a obsahově správné vytyčení strategických cílů.

V rámci koncepční činnosti na škole ředitel školy sestavuje v součinnosti s užším týmem. Dlouhodobou koncepci rozvoje školy na šestileté období (vždy časově ukotvené na funkční období ředitele školy). Dlouhodobá koncepce je rozpracována do předem definovaných oblastí (Koncepce a rámec školy, řízení školy, pedagogický sbor, výchovně vzdělávací proces, materiální podmínky a spolupráce). Součástí dlouhodobé koncepce je stanovení či potvrzení dlouhodobé vize školy.

Dlouhodobá koncepce školy je ředitelem školy rozpracována do střednědobých plánů rozvoje školy. Střednědobý plán se vyznačuje podrobným popsáním vybraných oblastí dlouhodobé koncepce, stanovením priorit a určením strategických cílů. Časové vymezení střednědobého plánu rozvoje směřujeme na období dvou let. Toto časové vymezení koresponduje s dvouletou lhůtou pro provádění autoevaluace školy. V dvouletém střednědobém plánu se konkretizuje obsah jednotlivých oblastí do jasně formulovaných strategických cílů.

V autoevaluační zprávě na příslušné období vyhodnocuje ředitel školy míru naplnění stanovených strategických cílů a předkládá návrhy na další doplnění, rozvoj či směřování školy ve formě návrhů cílů na další období. Navržené cíle vyplývající z autoevaluační zprávy ředitel školy zahrne do následného střednědobého plánu rozvoje školy.

Plán autoevaluace

Ředitel školy na každé vymezené období stanoví jasně strukturovaný plán autoevaluace. Do plánu zahrne všechny strategické cíle ze střednědobého plánu rozvoje školy. U každého strategického cíle ředitel stanoví dílčí kritéria, tzn. popis optimálního stavu naplnění daného cíle. Ke každému cíli se přiřadí vhodné nástroje a metody a stanoví se četnost či časový průběh užívání nástrojů či jejich analýza.

Nástroje a metody autoevaluace

V každém dvouletém cyklu lze měnit některé nástroje či metody autoevaluace. Škola si stanovila povinné nástroje, které se musí objevit v možné inovaci v každém autoevaluačním plánu. Zvolené metody jsou vždy systematické, mají přesně určené zdroje dat.

Pevné nástroje a metody:

- Dotazníkové šetření_žáci školy
- Dotazníkové šetření_zákonní zástupci
- Dotazníkové šetření školy dle kritérií „Kvalitní škola“ pedagogičtí pracovníci školy
- Rozbor bilančních dotazníků_pedagogičtí pracovníci školy
- Vlastní porovnání výchovně vzdělávacího procesu dle zvolených kritérií
- Vlastní porovnání přístupu školy k rodičům dle zvolených kritérií
- Vlastní porovnání prezentace školy dle zvolených kritérií

Volitelné nástroje a metody:

Analýza edukačních dokumentů, SWOT analýza, STEP analýza, analýza dokumentů, anketa, benchmarking, brainstorming, diskuse, dotazování, hospitace, náhledy, měření školních výkonů, pozorování, prezentace, projekty, průzkumy, řízené rozhovory, případové studie, sebehodnocení, klasifikace - hodnocení, ostatní výstupy, ...

Struktura autoevaluační zprávy

Úvod

V úvodu ředitel školy popíše průběh evaluačního období, uvedené případné vnější vlivy či vnější zásahy do chodu školy, které měly vliv na kvalitu plnění stanovených cílů.

Přehled a závěry ze zvolených pevných nástrojů

Ředitel školy uvede všechny sestavené závěry sestavených z pevných nástrojů (dotazníkové šetření, ankety, porovnávání, ...).

Analýza strategických cílů

Na základě uvedených závěrů a vyhodnocení dalších nástrojů ředitel školy vyhodnotí míru splnění strategických cílů.

Závěr

Celkové shrnutí

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce s rodiči

Škola podporuje úzkou spolupráci s rodiči, což usnadňují moderní technologie a informační systémy. Zakládá si na otevřené komunikaci s rodiči. Informace o dění školy a důležitých upozorněních jsou rodičům poskytovány např. prostřednictvím webových stránek školy, facebooku školy, ale především školního informačního systému škola online.

Rodičům a veřejnosti mimo výše zmíněné informační zdroje poskytují akce pro veřejnost, informační panely před školou, prezentace školy na nástěnkách v centru městyse.

Při škole je realizována Unie rodičů, z. s.. Zástupci rodičů z každé třídy se scházejí dvakrát do roka a v případě potřeby se podílejí na řešení problémů, které se vyskytnou v průběhu školního roku. Z jejich řad mohou vycházet podněty pro různé akce a změny.

V průběhu roku probíhají třídní schůzky, pro individuální setkání s rodiči jsou k dispozici také pravidelné konzultační hodiny.

Školní časopis

Školní časopis Letem školním světem je součástí měsíčního zpravodaje městyse Borovské listy. Slouží nejen pro informativní účely, ale vede i ke vzdělávání žáků. Při jeho tvorbě si žáci mohou vyzkoušet pestrou práci novinářů.

Školská rada

Členové školské rady se schází zpravidla dvakrát za rok a jsou informováni o všech důležitých aktivitách školy, o rozpočtu, výroční zprávě.

Spolupráce s dalšími institucemi

Přínosem pro vzdělávání žáků je spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Úřadem práce a Městysem Havlíčkova Borová, s místní knihovnou a Krajskou knihovnou Vysočiny Havlíčkův Brod, s neziskovými organizacemi.